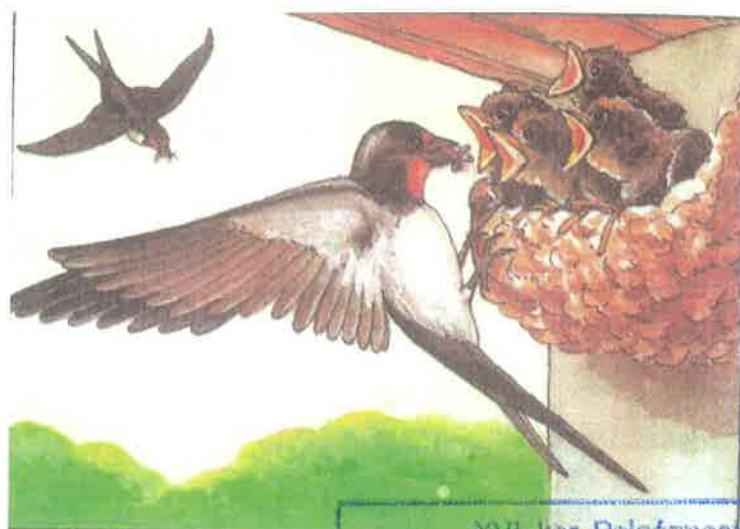

XVI. ker. Polgármesteri Hivatal	
Érkezett: 2020. OKT. 30	
Szám: 12/2249	Előzmény: 13/20
Dátum: 12/2249	Előzmény: 13/20

Mátyásfüldi Fecskefészek Óvoda

Pipitér 1. Telephely

Pipitér 2. Telephely

OM: 034622

PEDAGÓGIAI PROGRAM

1165 Budapest, Baross Gábor u. 32-36.

Farkashalom u. 42-44.

Csinszka u. 27.

Páskulyné Kovács Erzsébet: A gyermek

Nézd, feléd nyújtja kis kezét:

gyöngye virágszirom.

Össze ne törd, mert

Mert nem ismer bűnt és

fájni fog nagyon.

Mert bízik benned:

Te felnőtt vagy

kis szemében és

rád bizza magát.

Vágyak, álmok élnek

a szívében és egy tündérvilág.

Tündérmeséknek

fátyla lebben, s vele

száz csengő kacagás.

Ő elhiszi még, hogy szép,

hogy jó, hogy gyönyörű

ez a nagy világ.

Ő elhiszi még,

hogy jók az emberek,

elhiszi, igaz minden szavuk:

Legalább benned váljon valóra:

Ne legyen perc, ne legyen óra,

Amikor benned csalódni fog.

Tartalom

GYERMEKKÉP	6
I. 1. Az óvodai nevelés általános feladatai.....	10
I. 1. 1. Egészséges életmód alakítása - egészségfejlesztési program.....	11
I. 1. 2. Az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	14
I. 1. 3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	16
I.2. Rendszerábra	18
II. MÁTYÁSFÖLDI FECSKEFÉSZEK ÓVODA HELYI NEVELÉSI GYAKORLATA ..	19
II. 1. Játék	21
II. 2. 1. A külső világ tevékeny megismerése	22
II. 2. 2. Környezetünk mennyiségi és formai összefüggései	30
II. 3. Verselés, mesélés	32
II. 4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	36
II. 5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	39
II. 6. Mozgás	41
II. 7. A munka jellegű tevékenységek megvalósulása	42
II. 8. A tevékenységben megvalósuló tanulás.....	43
III. 1. Esélyegyenlőség.....	44
III. 2. Gyermekvédelem.....	46
III. 3. Integrált nevelés	48
IV. Az óvodai élet megszervezésének elvei.....	51
IV. 1. Személyi feltételek	51
IV. 2. Tárgyi feltételek	51
IV. 2. 1. Eszköz és felszerelés jegyzék.....	51
IV. 3. Az óvodai élet megszervezése	52
IV.3.1. Dokumentáció és ehhez kapcsolódó óvónői feladatok.....	52
IV. 3. 2. A gyermek egyéni képességeinek mérése, nyomon követése	53
IV. 3. 3. Napirend és hetirend	54
V. Kapcsolatrendszer	56
V. 1. Család – óvoda kapcsolata	56
V. 2. Kapcsolatok egyéb intézményekkel	57
VI. Szolgáltatásaink	59
VI. 1. Fenntartó által finanszírozott szolgáltatások	59
VI. 2. Önköltséges szolgáltatások.....	59
VI. 3. Költségtérítés nélküli foglalkozás:	59
VII. A fejlődés jellemzői az óvodás kor végére	60
Legitimációs záradék	62

Az óvoda pedagógiai programja az alábbi törvényi előírásoknak megfelelően készült:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (és módosításai)
- 20/2012. (VIII. 31.) a nevelési–oktatási intézmények működéséről szóló EMMI rendelet (és módosításai)
- 363/2012. (XII. 17.) az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló kormányrendelet és ennek 137/2018. (VII.25.) módosítása
- 32/2012. (X. 8.) a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvéről szóló EMMI rendelet 1. számú melléklete
- 1997. évi XXXI. tv. a Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról

GYERMEKKÉP

Óvodánk olyan nevelésre, fejlesztésre törekszik, ahol megvalósul a gyermekek mindenek felett álló érdekének érvényesülése, s külső kényszerszertől mentes környezetben nevelkedhetnek.

Abból a tényből indul ki, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A gyermek fejlődő személyiség. Fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

Ezekből adódik, hogy életkoronként (életkori szakaszonként) egyénileg változó testi, lelki szükségleteik vannak. Ezért a gyermeket körülvevő személyi- és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére irányul, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglevő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Óvodánkban a gyermekek jogai:

- Saját ritmusuknak megfelelően éljenek
- Ne legyenek mindig tiszták és tökéletesek
- Olyannak fogadják el őket, amilyenek
- Ne bánjanak velük felelőtlenül
- Tisztában legyenek lehetőségeikkel
- Kérdéseikre választ kapjanak, hogy a tudást megszerezhessék
- Személyiségük tiszteletben tartásához, emberi méltósághoz
- Elismeréshez, dicsérethez
- Érzelmi biztonsághoz, bizalomhoz
- Kitejesedéshez és felelősségvállaláshoz
- Sikerhez, hibázáshoz, bíráláshoz

- Alkotáshoz és feltaláláshoz, kísérletezéshez
- Fejlődéséhez szükséges szakmai segítséget megkapják
- Kommunikációhoz, önkifejezéshez
- Világ megértéséhez, környezetébe való beavatkozáshoz
- Hogy ne kényszerítsenek rájuk felesleges szabályokat

ÓVODAKÉP

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek három éves korától a tankötelezettségig.

Óvodai nevelésünk céljai:

- A gyermekek szabad játékra, tevékenységre és mozgásra alapozott sokoldalú, harmonikus fejlesztése, személyiségük kibontakoztatásának elősegítése, a hátrányok csökkentése, életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével
- Egyéni bánásmóddal, a képességek egyéni fejlesztésével segítjük a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrációját
- Független, kreatív, önállóan gondolkodó, együttműködésre képes, békeszerető emberek formálása
- Sikeres iskolakezdéshez szükséges képességek kialakítása, esetleges zavarainak prevenciója
- Nyugodt, békés légkörben egymással toleráns, segítőkész, tevékeny gyermekek nevelése
- A népi kultúra szellemi, tárgyi alkotásaival értékek közvetítése, átörökítése
- Óvodánk célja a környezet iránti érzékenység fölkeltése, az élményszintű tapasztalatszerzés elősegítése, a környezettudatos magatartás formálása, emberi értékek közvetítése.

Óvodai nevelésünk alapelvei:

- A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi
- Egyéni sajátosságok figyelembevételének elve
- A gyermek személyiségéhez, egyénhez igazodó pedagógiai hatásokkal, egyéni eljárásokkal a gyermekek személyiségének megsegítése; differenciált, a gyermek egyéni képességeihez mért fejlesztés biztosítása
- Esélyegyenlőség biztosításának elve

- A hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve (fajra, nemre, vallásra, etnikai hovatartozásra, anyagi, műveltségi szintre való tekintettel)
- Különleges bánásmód biztosításának elve
- Tevékenységközpontúság elve
- Gyermeki szükségletek kielégítésének elve
- Tapasztalatszerzés elve – motiváció
- Az óvodában eddig kialakított értékek megőrzésének elve

Óvodánk támaszkodik a hazai hagyományos nevelési értékekre, az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára, a korszerű fejlődés és nevelés-lélektani kutatások eredményeire.

Az óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Óvodánkban tudatosan neveljük gyermekeinket a környezeti kultúrára, a népi hagyományok megőrzésére, tiszteletben tartására, rugalmasan alkalmazkodva a társadalom változó elvárásaihoz az intézmény színvonalas működése érdekében.

Közvetetten segítséget kívánunk nyújtani az iskolai közösségekbe történő beilleszkedéshez. A nemzeti etnikai kisebbséghez tartozó és migráns gyermekek számára biztosítani kívánjuk a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

Óvodánkban szakmailag jól felkészült pedagógusok és pedagógiai munkát segítő munkatársak állnak rendelkezésünkre.

Olyan magatartást próbálunk tanúsítani gyermekeinkkel és a felnőttekkel egyaránt, amelyet az őszinteség, a megértés, a kedvesség, a tisztelet, a másokban a jó észrevévése, a megbecsülés jellemez.

„Ahhoz azonban, hogy azonosulási minta legyen, neki kell önmagát adni, spontán, szabad módon kell viselkednie.”

Buda Béla

I. 1. Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodás korú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Az óvodás korú gyermek fejlődési jellemzői, aktuális fejlettségi szintje és az előzetes, más forrásból (család, bölcsőde) származó tudásának, tapasztalatainak felhasználásával.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása
- az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés
- az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása
- a környezet megismerésére és védelmére, megóvására való nevelés
- a sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelése

Ennek érdekében feladataink:

- a célok eléréséhez szükséges feltételek biztosítása
- a fejlesztés tartalmának az egyén fejlődéséhez igazodó tervezése, alakítása
- a személyiség teljes megismerésére törekvés az optimális fejlesztés érdekében
- az esélyegyenlőség biztosítása minden gyermek számára
- a nevelés- oktatás színvonalának folyamatos fejlesztése a külső és belső igények, a változások figyelembe vételével.

I. 1. 1. Egészséges életmód alakítása - egészségfejlesztési program

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- A gyermekek gondozása, testi szükségleteik, mozgásigényük kielégítése
- A gyermekek egészségének védelme, óvása, edzése, megőrzése, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés szokásainak alakítása
- A gyermekek életkorához igazított életritmus kialakítása
- Környezettudatos magatartás megalapozása, kialakítása. A környezet védelméhez és megóvásához, a fenntarthatósághoz kapcsolódó szokások kialakítása /szelektív hulladékgyűjtés, természetvédelem/. Séták, kirándulások, Madarász-ovi szervezése
- A harmonikus, összerendezett mozgás és a testi képességek fejlődésének elősegítése. Mozgáskultúrájuk fejlesztése és egészségük megóvása érdekében láb- és testtartásjavító torna tartása. Az óvoda udvarán a szabad mozgáshoz, edzéshez változatos lehetőségek, eszközök biztosítása
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre való fokozottabb odafigyelés, segítségnyújtás. Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülőkkel, óvodapedagógusokkal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az egészségfejlesztés területei:

- egészséges táplálkozás
- mindennapos testnevelés, testmozgás
- személyi higiéné (tisztálkodás, öltözködés, pihenés)
- testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- a bántalmazás, erőszak megelőzése
- baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás.

Megvalósítás, feladataink:

- Az önkiszolgáló feladatok elvégzéséhez a tevékenységek többszöri gyakorlását tesszük lehetővé, alakítva gyermekeink énképét, segítve önállóvá válásukat, hiszen a testápolás, öltözködés, étkezés, önkiszolgálás közben természetes módon fejlődnek és fejleszthetők a ránk bízott kicsinyek. Ezt segítik elő a gondozási teendőket ábrázoló folyamatábrák. Minden tevékenységet tudatos, pontos szóbeli megerősítés kísér. Ezért fontosnak tartjuk a napirend kialakításánál, hogy megfelelő idő álljon a gyermekek rendelkezésére, a nyugodt, kiegyensúlyozott játékra, feladatvégzésre, gyakorlásra. Mindezek figyelembevételével alakítjuk a folyamatos tevékenykedést, rugalmas időkeretet biztosító, évszakokhoz igazított napirendünket. A rendszeresen, ugyanabban az időpontban végzett tevékenységek biztosítják azt a ritmust, amely segíti a gyermekek eligazodását az időben, melyek biztonságot nyújtanak számukra.
- Gondozás
Gyermekeink jó közérzete adhat alapot az óvodai tevékenységek nyugodt végzéséhez. Felnőttként mintát adunk, tanítjuk és gyakoroljuk a szokásokat, melyek bizonyos idő után készséggé válhatnak. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi a kapcsolatot a gyermekkel. Egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.

- **Mozgás, edzés**

Fontos feladatunk gyermekeink természetes mozgásigényének kielégítése, egészségének, testi épségének védelme, edzése. Mindezek elérése érdekében igyekszünk megteremteni az optimális feltételeket. A sokféle mozgáslehetőség, melyeket programunk biztosít, kedvezően befolyásolja óvodásaink szervezetének fejlődését. A kiegyensúlyozott fejlődés egyik feltétele a rendszeres pihenés, melyhez biztosítjuk a nyugodt légkört, a szükséges tárgyi és személyi feltételeket, és figyelembe vesszük gyermekeink egyéni igényeit.

- **Betegségmegelőzés és egészségvédelem:** A gondozási, és a mozgásfejlesztési feladatok megfelelő ellátásával gyermekeink egészségének megóvását valósítjuk meg, nagy hangsúlyt fektetve a higiénias szabályok betartására. Fokozottan figyelünk olyan ritkán előforduló betegségek felderítésére, ami nem zárja ki a közösségbe kerülést, de több odafigyelést igényel (allergia).
- Nagy figyelmet fordítunk a fenntartóval és a gyermekétkeztetéssel együttműködve az egészséges étrend kialakítására, kiegészítésére (zöldség- és gyümölcsnapok, Egészség hét programjai).

I. 1. 2. Az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

- Nyugodt, érzelmi biztonságot nyújtó, családi légkört, állandó értékrendet teremtünk, melyen keresztül a gyermekek meglévő tapasztalatainak felhasználásával, a társakkal való kapcsolatot, a viselkedési szokások fejlődését segítjük elő
- Gondoskodunk arról, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, derűs, kiegyensúlyozott szereteteli légkör vegye körül
- Az alapvető erkölcsi értékek közvetítésével, bizalomerősítő és kapcsolatteremtő eljárások megismertetésével, az emberi különbségek elfogadtatásával biztosítjuk az érzelmi nevelést és a szocializációt
- A gyermekek alapvető erkölcsi normáinak és tulajdonságainak megalapozása és kialakítása fontos feladatunk
- Az erkölcsi értékek alakításában lényeges a jó és rossz felismerése, az igazságosság, felelősségvállalás, őszinteség. A gyengébbek védelmére nevelés, tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre (esetükben szükség szerint, különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati, jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel), a nemzetiségi gyermekek integrációjára
- Önérvényesítő képességüket és a kooperációs készségüket megalapozzuk és erősítjük
- A személyek közötti kapcsolatok új formáinak alakítása, mely egyaránt értendő gyermek - felnőtt, és gyermek - gyermek kapcsolatokra, az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációjára, bánásmódjára, és viselkedésére, modellértékű szerepének betöltésére
- Az énkép- önismeret- önértékelés fejlesztése
- Fontos, hogy a gyermekek megismerjék és gyakorolják a társas együttélés, önérvényesítés alapvető szabályait
- Szűkebb és tágabb környezet megismertetése, a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhöz való kötődés alapjainak megteremtése.

Óvodánk szokásai, hagyományai, ünnepei, érzelmi átélésre, gazdagon motivált tevékenységekre adnak lehetőséget. Célunk elérése érdekében biztosítjuk azt, hogy a szervezésben a gyermekek is részt vegyenek koruknak megfelelően.

Szokásaink, ünnepeink, hagyományaink havonkénti bontásban:

Születés- és névnapok megünneplése
Mihály napi vásár (09.29. Pipitér 2. Telephely)
Szüret (10. hó Pipitér 2. Telephely)
Állatok Világnapja (10.04.)
Terménykiállítás (11. hó)
Adventi tevékenységek (11. hó)
Mikulás (12.06.)
Luca nap (12.13.)
Karácsony (12. hó)
Egészség hét (01. hó)
Farsang, Télűzés (02.hó)
Nemzeti ünnep (03.15.)
Víz Világnapja (03.22.)
Húsvéti előkészületek (03-04.hó)
Föld Napja (04.22.)
Anyák napja (05. hó)
Madarak, fák Napja (05.10.)
Gyerekhét (05. hó)
Évbúcsúztatók (05-06. hó)
Nemzeti összetartozás napja (06.04.)

I. 1. 3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladatunk.
- Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenységünk egészében jelen van.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére figyelmet fordítunk.
- A gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítunk változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- Az értelmi nevelés során feladatunk a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) - alkotóképesség - fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezetet biztosítunk.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés tartalma:

Prevenció

Programunk tudatosan felvállalja a sikeres iskolakezdéshez szükséges képességeket meghatározó funkciók fejlesztését. Így a lehetséges tanulási zavarok korai kiszűrését és megelőzését is.

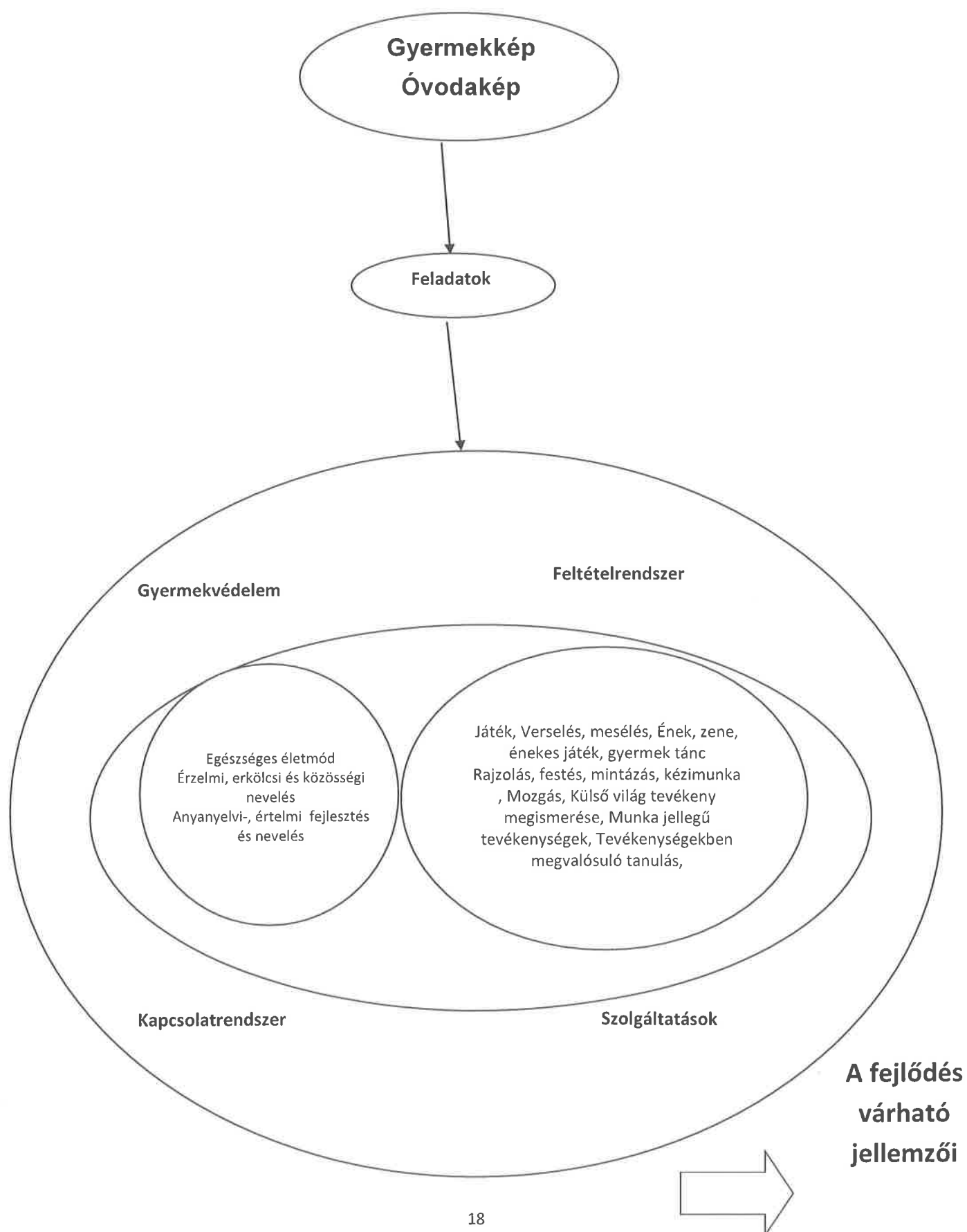
A pszichikus funkciók fejlesztését közvetett módszerekkel valósítjuk meg és a fő nevelési területeken végzett feladatokban fogjuk össze, építve a gyermekek érdeklődésére.

A képességek fejlesztésében a játékoság mellett a mozgásra alapozunk.

A prevenció hatékony alkalmazásához szükséges óvodapedagógusi feladatok:

- A gyermek fejlettségi szintjének megállapítása és megfelelő feltételek biztosításával a hiányos ismeretek pótlása, további fejlődés elősegítése
- A család figyelmének felhívása a lemaradásra, a fejlesztési folyamat és az eredmény ismertetése, együttműködés a gyermek érdekében
- Súlyosabb lemaradás esetén szakember segítségének kérése.

I.2. Rendszerábra

II. MÁTYÁSFÖLDI FECSKEFÉSZEK ÓVODA HELYI NEVELÉSI GYAKORLATA

Programunk koncepcionális hangsúlya:

Környezeti nevelésre, hagyományőrzésre épülő programunkban a fő hangsúly az ember és környezet harmóniája, hagyomány tisztelete, ez iránt való fogékonyság megalapozása a gyermek érzelmein keresztül. A gyermek a tevékenysége során tapasztal, melynek során tanul.

Az alábbi szakaszon át juttatjuk el gyerekeinket az iskolába lépéshez szükséges szándékos tanulás készségéhez:

- játékban tanulás
- játékba ágyazott tanulás
- játékba integrált tanulás
- játékra épülő tanulás
- játékos tanulás

Nevelésünkben a mindennapok hagyományőrző tevékenysége, a természet ünnepei, a jeles napok kiemelkedően fontos szerepet töltenek be.

A környezeti kultúrára – környezetvédelem, természetvédelem -, a hagyományok megismerésére szeretnénk nevelni gyerekeinket.

Így kiemelt hangsúlyt fektetünk a környezettudatos magatartásformálás megalapozására, alakítására, valamint arra, hogy az igazi öröm az ünnepeket megelőző készülődésben, várakozásban legyen.

Az óvodában folyó nevelésünket, cselekvő megismerési folyamatunkat az alábbi rendszer szemlélteti, évszakonkénti felosztásban:

II. 1. Játék

- A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék – szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete. A gyermeki játék spontán szabadon választott, minden külső kénysztől mentes tevékenység. A kisgyermek a külvilágból és a saját belső világából származó benyomásait a játékban tagolja, így válik a játék kiemelt jelentőségűvé, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő élményt adó tevékenységgé.
- Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad.
- A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlélekszámot, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.
- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.
- Fontos, hogy a játék élményszintű legyen, melynek során fejlődnek a gyerekek mindazon érzelmi, értelmi és testi képességei, amelyek szükségesek a harmonikus személyiségfejlődés és a környezeti nevelés, hagyományörzés céljainak megvalósításához.
- A játékban közelivé és elfogadhatóvá válnak az erkölcsi követelmények, és megnyílik a lehetőség ezek értelmének felfogására és a helyes magatartás gyakorlására. A játékban jelentkeznek és fejlődnek a gyerekek közti társas kapcsolatok.

II. 2. 1. A külső világ tevékeny megismerése

- A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését
- A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemlélete
- Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására
- Az óvodapedagógus támogasson pozitív érzelmi nyitást a környezet, a hagyomány felé, sokoldalú tapasztalatszerzés útján biztosítsa a gyermekek életkorának megfelelő, számukra örömteli, élményeket adó és cselekvésre készítő ingereket.

Helyi programunk a környezet tevékeny megismerésére az anyanyelvi nevelésen, játékon, mozgáson keresztül ad lehetőséget arra, hogy a személyiségközpontú egyéni fejlesztés megvalósuljon.

Óvodánk és környezete alkalmas arra, hogy a gyerekek a közvetlen óvodai környezetben és környékén megtalálják azokat a terepeket, amelyek gazdagíthatják az élményeket, tapasztalatokat, ismereteket.

A környezeti nevelésre, hagyományörzésre épülő óvodai programunk ismétlődő közös tevékenységei, hagyományai, ünnepei, jeles napjai megteremtik az együttélés sajátos kapcsolatrendszerét.

Programunk sokféle, változatos lehetőséget kínál a játékos cselekvő tapasztalatszerzésre, későbbiekben a használható tudás megalapozására.

Cél:

Célunk, hogy a gyermekek a természet világához való viszonyát, a hagyományok tiszteletét az életkori sajátosságoknak megfelelő tevékenységek sorozatában a mindennapok folyamán a pedagógus példamutatásával sajátítsák el. Tiszteljék, becsüljék és óvják az emberi és természeti értékeket, megismerjék a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti és a tárgyi kultúra értékeit.

A külső világ tevékeny megismerése során a gyerekek az őket közvetlenül körülvevő, és tágabb természeti és társadalmi környezetről olyan tapasztalatokat szerezzenek aktív, örömteli tevékenységek során, amelyek az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz nélkülözhetetlenek.

A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakuljon a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. Alakuljon környezettudatos magatartása.

A hagyományok révén megőrizzük, átadjuk azt a rengeteg tudást, tapasztalatot, amelyet elődeink felhalmoztak. Az óvodában a néphagyományok ápolása szervesen illeszkedik helyi adottságainkba, s áthatja mindennapjainkat.

A fejlesztés tartalma:

- A hagyományok közvetítésével („Csak tiszta forrásból” – Bartók Béla) a gyermekeket érő sokoldalú, életkoruknak megfelelő, élményt adó, cselekvésre készítő, örömteli ingereket a nevelés folyamatába illesztjük, így biztosítjuk a gyermekek pozitív érzelmeinek alakulását a környezet és a hagyományok szépségei felé
- A mindennapokban azok a programok kerülnek előtérbe, amelyek a természethez, a hagyományokhoz, a természetes anyagokhoz, népi alkotásokhoz való kötődést, a felnőttek és a gyermektársak megbecsülését állítják előtérbe

- Fontosnak tartjuk a népi játékok alkalmazását, mert a mozgásfejlesztésen túl a hagyományok megőrzésével, átöröklésével jelentős hatást gyakorolnak a személyiség egészére
- Kihasználjuk a kerületben található Fazekas Központ, Tájház, Kertvárosi Tanyaudvar adta lehetőségeket
- A természetes anyagok a játék és más alkotótevékenység, a kreativitás, a hagyományápolás eszközévé válnak a mindennapokban
- Programunkban kiemelt szerepet kap a séta, a mini túra, a kirándulás különféle helyszínekre, ahol kihasználjuk a terep adta lehetőségeket. A különböző terek, szintkülönbségek jó alkalmat kínálnak a természetes alapmozgások gyakorlására
- Kihasználjuk a szenzitív környezetpedagógia lehetőségeit, mely a természettel való közvetlen kommunikálást, személyes, közvetlen találkozást jelenti
- Elősegítjük a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában. A fenntartható fejlődés érdekében hangsúlyt helyezünk a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására
- Lehetőséget teremtünk a gondoskodásra, gondozásra, mely során a gyermekek közvetlen kapcsolatba kerülnek az élőlényekkel. A gondozás során érzelmi kapcsolat alakul ki, mely által fejlődik, formálódik felelősségérzetük.
- A környezeti nevelésre, hagyományörzésre épülő nevelési rendszerünk része, hogy a gyerekek maguk is tevékeny részesei környezetük, óvodájuk rendben tartásának, esztétikus formálásának.
- A természetsarok „tárgyai” (magok, kukoricacsutka, színes kövek, falevelek, stb.) a játék és a kreativitás eszközévé válhatnak, alkotásra motiválhatnak. A Pipitér 2. Telephelyen a gyermekek alkotásait és más népi alkotásokat, az erre a célra kialakított kiállító vitrinekbe helyezzük el.
- A folyosó, a csoportszoba díszei, dekorációi tükrözik programunk szellemiségét, az évszakoknak, jeles napoknak, ill. az aktuális tevékenységeknek, ünnepköröknek megfelelően változnak.

- A jeles napra, ünnepre hangoló örömteli közös tevékenységek során elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket biztosítunk a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre.
- Ezeket a napokat olyan előkészületek előzik meg, melyekben a gyerekek tevékenyen részt vesznek (díszítés, gyűjtögetés, népi kismesterségek, kiállítás rendezés, rajzolás, kollektív munkák).
- A fokozatos készülődés, várakozás, a hozzájuk kapcsolt tevékenységek irodalmi és zenei élmények teszik ezeket a napokat igazán átélhető, érzelmekre ható ünnepé, hagyománnyá.
- Az ünneplés a szülők bevonásával (gyűjtőmunkák, barkácsdélutánok és közös ünneplések) a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelően történik.
- Madarász - ovi program keretében természetes környezetükben ismerhetnek meg madárfajokat, fejlődésüket, az ember gondoskodását, a nyomon követés módját valamennyi évszakban.
- Fejlődjön komplexen beszédük, gazdagodjon szókincsük, artikulációjuk, kifejezőképességük, gondolkodásuk, kommunikációs képességük – elősegítve szocializációjukat.
- Élményeiket bátran fejezzék ki, egymásra is figyelve figyelmük, koncentráció képességük fejlődjön, jussanak el a fogalmi gondolkodás szintjére, fejlődjön intelligenciájuk
- A gyerekek beszédkedvének fokozása érzelmi biztonságot nyújtó oldott, természetes, derűs légkör biztosításával – figyelembe véve az egyes gyermek fejlődési ütemét, képességét, tehetségét (felzárkóztatás, tehetséggondozás)
- A közös kirándulások érzelmi alapot biztosítsanak az élményből táplálkozó ismeretszerzésre, a megfelelő viselkedési módok gyakorlására, elsajátítására. Itt figyeljük meg az évszakok változását, annak következményeit a növény- és állatvilágban
- A gyerekek tanulják meg, hogyan kell viselkedni az erdőben, ahol ők a „vendégek”, tapasztalják meg, hogy akkor látnak, hallanak többet, ha csendben vannak, ha csak halkan beszélgetnek

Udvar és kert:

A nagyobb fák (hárs, kőris, stb.) az őszi lombhullás, az avar megfigyelését biztosítják, leveleik játékká válhatnak (lombparaván, levélkunyhó, lehullott levelek gereblyézése).

Egynyári növények megtalálhatók az udvarunkon (bársonyvirág, petúnia, árvácska), melyet a Föld napján ültetünk a gyerekekkel. A gyomtalanításában, gondozásában is részt vesznek a gyerekek.

A kerti tevékenykedés közben találkoznak a gyerekek olyan állatokkal, amelyek a kultúrnövényekben „kárt” okoznak, és olyanokkal is, amelyek azokkal táplálkoznak. Megtapasztalhatjuk, és megmagyarázhatjuk munka közben a gyerekeknek az ökológiai lánc folyamatát.

A gyerekek megtapasztalhatják, hogy nem minden hulladék szemét, részt vehetnek a hulladék szelektálásában, újrahasznosításában.

Az udvar fái, örökzöldjei a közeli park, a Madarász - ovi program, a családi házas zöldövezeti környezet biztosítják a madarak folyamatos megfigyelését. A kihelyezett odúk, a madáretetők a téli gondozást, táplálkozási szokások megfigyelését biztosítják.

A kerti tó, a halak etetése lehetővé teszi, hogy a vízi élőhelyek életével is közelről megismerkedhessenek a gyerekek, gondoskodjanak az ott élő állatokról.

Madarász - ovi program gazdagítja a gyerekek ismereteit, tapasztalatait miközben természetes környezetben ismerhetnek meg madár fajokat, fejlődésüket, az ember gondoskodását, a nyomon követés módját valamennyi évszakban.

A téli időszakban az udvarokon elhelyezett madárodúk, madáretetők lehetővé teszik, hogy a gyermekek maguk is gondoskodjanak a madarak etetéséről és megfigyelhessék a környezetünkben élő madárfajokat.

Jeles napokhoz kapcsolódó tevékenységeink:

Mihály napi vásár (Pipitér 2. Telephelyen): vásárfia készítése; ismerkedés a népi kismesterségekkel; vásározós népi játékok; a VÁSÁR napján a vásári hangulat megteremtése közös játékkal az óvoda udvarán.

Szüret (Pipitér 2. Telephelyen): Szüreti előkészületek során ismerkedés, játék az őszi gyümölcsökkel, terményekkel. A szüreti mulatság során szüreti táncház, népi mozgásos játékok, dalok megismerése. Szőlődarálás, préselés, mustkóstolás.

Állatok napja: A természeti ünnep hetében a gyerekek és az óvónők állatos képeket nézegetnek, csoportosítanak, albumot készítenek. Különböző technikákkal a gyerekek elkészítik saját kedvenc állatkájukat. A mesélés, bábozás, dramatizálás szereplői is állatfigurák. Jó idő esetén a környező kertés házaknál élő állatokat, illetve az állatkerti állatokat is megfigyeljük. Hangsúlyt fektetünk az állatok felé irányuló pozitív érzelmi viszony kialakítására, az állatok védelmének hangsúlyozására.

Adventi tevékenységek: Fontosnak tartjuk a karácsonyt megelőző adventi időszakban a készülődés, várakozás örömének átélését. Adventi naptár, adventi koszorú készítése, mézeskalácssütés, a szülőkkel közös munkadélutánokkal készülődés az ünnepre, teremdíszítés, ajándékkészítés, gyertyamártás során versekkel, dalokkal, énekekkel tesszük meghittebbé ezeket a pillanatokat.

Mikulás: Mikulás váró készülődések megszervezése a gyermekcsoportokban. Izgalommal várják a gyerekek a Mikulás eljövetelét. Minden csoportban a gyerekek verssel, énekkel köszöntik, majd vidám beszélgetés során a Mikulás megajándékozza a gyerekeket. Viszonzásul a gyerekek is megajándékozzák rajzaikkal a Mikulást.

Luca nap: a Luca napi néphagyományok megismerése, megszerettetése. A Pipitér 2. Telephelyen a nagycsoportosok Luca napi jókívánságokkal járnak végig az óvodát.

Karácsony: szülőkkel közös délelőtti ünnepség az udvaron feldíszített fánál; majd játék a csoportszobákban a gyerekekkel, szülőkkel. Ezen a napon kora reggeltől a gyerekeket és a szülőket halk zeneszó, gyertyafény fogadja. Reggel az udvaron történik a madarak karácsonyfájának feldíszítése madárcsemegékkel, illetve

természetes anyagokkal. Délelőtt az udvaron feldíszített fánál ünnepel minden csoport, a szülőkkel közösen. Minden csoport verssel, énekkel köszönti az ünnepet, majd együtt körbejárva a fát közösen énekelnek a gyerekek, és a felnőttek. Az ünneplés ezután a csoportokban folytatódik, majd közös játék örömteli percei következnek a csoport új játékaival. A karácsonyi hangulatot, az összetartozást a szépen terített asztal, a gyertyafény, a csillagszóró gyújtás is emeli (Pipitér Telephelyek). A Székhely Óvodában a karácsonyi ünnepség zártkörű.

Farsang: A farsangot megelőző héten már folyik a készülődés: teremdíszítés, álarcok és jelmezek készítése, festése, beszélgetés a farsangi néphagyományokról. Farsang hetében más, a szokásostól eltérő öltözetben vannak a gyerekek és felnőttek egyaránt. Farsangi rendezvényeink zártkörűek.

Télűzés: A nagycsoportosok természetes anyagokból elkészítik a Kisze bábót. A gyerekekkel együtt csörgőkkel, zörgőkkel, Kisze báb segítségével énekelve, mondókázva elűzzük a telet.

Egészség hét: Az egészséges életmóddal kapcsolatosan kiválaszt a munkaközösség egy témát (pl.: tea, méz, zöldségek, gyümölcsök, egészségvédelem stb.), s ahhoz a témához tervezünk különböző tevékenységeket.

Nemzeti ünnep: A gyermekek életkoruknak megfelelően ismerkednek, vesznek részt a nemzeti ünnepre való készülődésben. A csoportok rövid versekkel, énekkel készülnek. Saját készítésű zászlókkal, lovakkal, huszárokkal, stb. térnek a gyerekek haza.

Víz világnapja: A természeti ünnep hetében a csoportokban jelen vannak a vízzel kapcsolatos tevékenységek, játékok, tapasztalatszerzések, kísérletek, környezettudatos magatartásformálás. A gyűjtőmunkában a családok is részt vesznek. Ezen időszak alatt egységesen kék ruhában jönnek a gyerekek és az óvoda dolgozói. A Pipitér Telephelyekről jó idő esetén elsétálunk a Szilas patakhoz.

Föld napja: Szűkebb, tágabb környezet megismerése, védelme közös udvarrendezés, kertrendezés során. Föld köszöntése. Könyveket, lexikonokat, földgömböt nézegetünk, beszélgetünk róluk. A gyűjtőmunkában a családok is részt vesznek.

Zöld színű ruhában érkeznek ezen a napon az óvodába a gyerekek és a felnőttek. Virágot, palántát ültet minden csoport, melyeket később folyamatosan gondoznak. A közös udvarrendezés, kertrendezés során a gyerekek megismerkednek ezekkel a tevékenységekkel.

Húsvéti előkészületek: Ismerkedés a hagyományőrző tevékenységekkel, népi dalos játékokkal, vidám mondókákkal, tojásfestés különböző technikákkal (berzselés, írókázás stb.).

Anyák napja: Minden csoportban a gyerekek életkori sajátosságait figyelembe véve köszöntik az édesanyákat és nagymamákat.

Madarak, fák napja: Kirándulunk, ahol játék, séta közben figyeljük meg az ébredő természetet, a madarakat, az őszi változásokat.

A Pipitér 1. Telephelyen a Madarász - ovi program keretein belül valamennyi csoport előadáson, vetítésen vesz részt.

Gyermekhét: A Pipitér Telephelyeken változatos programokat biztosítunk a gyerekek és a családok számára (zenés műsor, légvár, sportnap stb.).

Évbúcsúztatók: Óvodánkban változatos formában valósul meg az évbúcsúztatás az egyes csoportokban.

A fejlesztések megvalósulásának jellemzői:

- A gyerekek befogadóak, kíváncsiak, érdeklődők
- A gyerekek rendelkeznek óvodán kívül szerzett élménnyel, tapasztalattal, ismerik, alkalmazzák az ezekhez kapcsolódó szokásokat, viselkedésformákat
- A gyerekek felismerik az évszakok közötti különbséget, a jelenségek, tárgyak közötti összefüggéseket
- Térben tájékozódnak az óvodán kívüli szűkebb és tágabb környezetükben
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában
- Ismereteiket, tapasztalataikat rendszerezni képesek

- Biztonsággal használják a természet alakításához, védelméhez szükséges eszközöket
- A gyerekekben pozitív érzelmi viszony alakul ki környezete felé
- Alkalmazkodnak a környezetükben megkívánt viselkedési normákhoz
- Tisztelik, óvják a meglévő természeti és társadalmi környezetüket, a népi hagyományokat

II. 2. 2. Környezetünk mennyiségi és formai összefüggései

A változatos tevékenységek a környezet tevékeny megismerése során „ébren” tartják a gyermeki kíváncsiságot, pozitív érzelmeket váltanak ki és kondicionálnak, érdekes problémahelyzeteket nyújtanak. A mindennapi tevékenységek sokszínű matematikai tapasztalatszerzést kínálnak.

Cél:

A gyermek aktivitása és érdeklődése során szerezzen tapasztalatokat a közvetlen és tágabb természeti – emberi – tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól.

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jusson, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.

A fejlesztések tartalma:

- A környezet megismerése során a gyerekek matematikai tartalmú tapasztalatokat, ismereteket szereznek. Felismerik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat, mely során alakul ítélőképességük, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemléletük
- Az élő és élettelen anyagokat használjuk eszközként. Kihasználjuk ezek motiváló hatását a tevékenységek során (kő, virág, magvak, madarak, fák, épületek stb.)

- Olyan szemléletes, cselekvő problémahelyzeteket teremtünk a mindennapi tevékenységek során, amelyek megoldása változatos matematikai ismereteket, tapasztalatokat igényelnek
- Fejlesztjük és kielégítjük a gyerekek érdeklődését világosan észlelhető, alapvető matematikai összefüggések, azonosságok, különbségek, változások felfedeztetésével
- Gazdagítjuk a gyerekek matematikai tapasztalatait - egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve - és olyan megbízható képzeteket alakítunk ki, amelyek későbbi ismereteikhez alapul szolgálhatnak (felzárkóztatás, tehetséggondozás)
- Játékos formában építve fejlesztjük a gyerekek logikus gondolkodását, problémafelismerő és megoldó képességét; a feladatmegoldásra irányuló önállóságát; szóbeli kifejezőkészségét
- A gyerekek természetes környezetben végzett megfigyeléseik alkalmával észreveszik, hogy a tárgyak, személyek, halmazok összehasonlíthatóak, szétválogathatóak egyes tulajdonságaik alapján, illetve saját szempontok szerint
- Sorba rendezést végeznek, megnevezett mennyiségi tulajdonságok, felismert szabályosság szerint
- A számfogalom megalapozására mérési, összemérési feladatokat végeznek halmazokkal, mennyiségekkel, különböző egységekkel pl.: sütések, befőzések, salátakészítések során
- Megismerik és használják a több, kevesebb, ugyanannyi, a névutók, ellentétpárok fogalmait, a páros – páratlan, tö – sor – számnevek fogalmait
- Alkalmat biztosítunk a mindennapi élet, vagy kirándulások, séták során a számlálásra, mennyiségi ítéletek gyakorlására
- Biztosítjuk a feltételeket a párosítás, tükrójáték tevékenységeihez, mely fontos feltételét képezik a téri percepció kialakításának

- Környezetalakító tevékenység során, az épített környezettel való ismerkedés alatt, illetve saját építő, modellező játéktevékenységükben geometriai tapasztalatokat szereznek.

A fejlesztések megvalósulásának jellemzői:

- A gyerekek képessé válnak elemi problémák meglátására, megoldására
- Egyéni képességeikhez mérten fejlődik önállóságuk, edződik akaratuk
- A gyerekeknél az ismeret használható tudássá válik, melyet verbálisan ki tudnak fejezni

II. 3. Verselés, mesélés

Az érzelmi biztonság megadásának, s az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.

A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást nyújt. A tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

- A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermekek nagy érzelmi biztonságban érzik magukat, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenítenek meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.

A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. Az óvodában a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák,

rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. Irodalmi nevelésünkben központi szerepet kap az érzelmi nevelés, amely talán ezen a területen a legkiemelkedőbb fontosságú, és ez a sajátossága teszi a környezeti nevelőmunka szempontjából meghatározó jelentőségűvé. Az irodalomnak, a hozzájuk kapcsolódó tevékenységeknek (báb, dramatizálás, drámajátékok, zene stb.) a nevelési folyamatunkban van kötött helye és ideje, de emellett bármikor, és mindig kezdeményezni lehet és kell.

A Pipitér 2. Telephelyen különös hangsúlyt kap a magyar népköltészet műveinek megismerése, a hagyományok tisztelete, ápolása, megőrzése, továbbá a régi történetek, népszokások, néphagyományokhoz, népi kismesterségekhez kapcsolódó irodalmi anyag beépítésével a múlt ismeretének, viselkedéskultúrájának átadása, értékének megőrzése.

Cél:

- Az irodalmi nevelés tartalmi eszközei, a mese, a vers, az anyanyelv közegén át élményt nyújtson, emberi kapcsolatokra tanítson, mélyítse az önismeretet, segítse a világ megismerését
- Az irodalmi művek, dramatikus és bábjátékok segítségével teremtsenek érzelmi alapot a természet megismeréséhez, a környezeti neveléshez, természetszerető, és környezetbarát felnőtté váláshoz
- A Pipitér 2. Telephelyen a régi történetek, népszokások, néphagyományokhoz, népi kismesterségekhez kapcsolódó irodalmi anyag beépítésével, a múlt ismeretének, viselkedés kultúrájának átadása, értékének megőrzése
- A gyerekek beszédkedvének fokozása érzelmi biztonságot nyújtó oldott, természetes, derűs légkör biztosításával – figyelembe véve az egyes gyermek fejlődési ütemét, képességét, tehetségét

- Fejlődjön komplexen beszédük, gazdagodjon szókincsük, artikulációjuk, kifejezőkészségük, gondolkodásuk, kommunikációs képességük – elősegítve szocializációjukat.

A fejlesztések tartalma:

- A jó hangulatú vidám verselés, az elmélyült mesehallgatás tudatos alkalmazása befogadás során, az irodalmi élményen túl, a gyerekek számára érzelmi biztonságot nyújtó, nyugodt, derűs, szeretetteljes légkör megteremtése, fenntartása
- A Pipitér 2. Telephelyen a népi kultúra világából tudatosan válogatunk és ezzel népi hagyományaink őrzésében az első lépéseket meg tesszük
- Az óvodáskorú gyermekekben tudatosan és tervszerűen alakítjuk a népi és nemzeti értékeinkhez való kötődésüket
- A mesék, a gyerekek mindennapi életével kapcsolatos történetek segítik feloldani a gyerekek belső feszültségeit, szorongásait
- Az irodalmi nevelés, a mesélés, verselés, bábozás, drámajáték helyszínei a természeti környezethez szorosan kapcsolódnak csoportszobában és azon kívül is (udvar, óvodakert, kirándulások, séták)
- A fák, bokrok a népmesékben úgy változnak, élnek, ahogy csak a gyermeki fantáziában lehetséges. Maradandóbb, bensőségesebb az irodalmi élmény, ha azt valóban egy terebélyes tölgyfa, virágzó, bokor természetes közelségében hallja, éli át a gyermek. A vibráló képsorok helyett a nyugodt feldolgozást elősegítő, kimerevíthető állóképek /a diafilmek/ kerülnek előtérbe
- Az állatok és a „nemszeretem állatok” is /giliszta, méhek, pókok, bogarak stb. / közelebb kerülnek a gyerekekhez, ha a valós találkozás mellett, ezekhez irodalmi élmény kapcsolódik
- Az állatokhoz, természeti jelenségekhez kapcsolódó irodalmi alkotások hangutánzásra készítetnek, segítik a helyes hangképzés kialakítását, a beszédhibák javítását, a szókincs gazdagítását

- Természeti jelenségeket, élőlényeket idéző versek, mesék, elbeszélések, mondókák felhasználásával mélyítjük az élmények érzelmi hatását
- A meséken, verseken keresztül emberi kapcsolatokat, erkölcsi tartalmat, indulati élményeket közvetítünk és tanítunk
- Fejlesztjük a gyerekek erkölcsi érzelmeit, ítéleteit, magatartását, esztétikai fogékonyságát
- Jeles napok, ünnepeink tartalmát, fényét, hangulatát, az együttlét szertartásait a mesék, versek, történetek segítségével tesszük a gyermek számára átélhető, maradandó élménnyé
- Felkeltjük és mélyítjük a gyerekek irodalom iránti érdeklődését
- Megalapozzuk az irodalomhoz, a könyvhöz fűződő érzelmi kapcsolatukat
- Fejlesztjük a gyerekek beszédét, kifejezőkészségét, helyes és szép kiejtését, a helyes hangsúlyozást és ritmust, bővítjük szókincsüket
- Az irodalmi anyag kiválasztásakor figyelünk a környezeti és irodalmi nevelés kapcsolatára. A megfigyelt eseményekhez, átélt élményekhez, jelenségekhez, élőlényekhez tartalmilag kapcsolódó irodalmi anyaggal segítjük, gazdagítjuk a gyermekek megismerési folyamatát, érzelmi életét, anyanyelvi nevelését
- Irodalmi anyagunkat folytatásos mesékkel gazdagítjuk és a gyerekek által otthonról hozott könyvek anyagával
- Az élő mesét, irodalmi nevelésünket bábozással, zenével színesítjük
- A mese - vers tevékenységek során lehetőséget adunk, hogy a gyerekek érzelmeiket gesztusokkal, mimikával, mozgással fejezzék ki. A dramatikus és drámajátékok során különböző cselekvéseket, tulajdonságokat, embereket, állatokat jelenítenek meg, ezáltal fejlődik metakommunikációs készségük. A megjelenítést, felidézést, rögzítést elősegítik a hozzájuk kapcsolódó mozdulatsorok, képi megjelenítések
- Szem előtt tartjuk, hogy a kisgyermek kettős tudattal éli meg a mesét, képzeletbeli beleélése megalapozza a meseélmények befogadását, feldolgozását

- Elősegítjük, hogy a mesék oldják fel a kisgyermekben a belső szorongásokat
- Biztosítjuk a szabad meseválasztás lehetőségét, hozzájárulunk, hogy a gyerekeknek legyen kedvenc meséjük

A fejlesztések megvalósulásának jellemzői:

- A gyerekeknek igényévé válik a vers – mesehallgatás
- Védik, óvják a könyveket
- A gyerekek különbséget tudnak tenni jó és rossz között, a valóság és a mese, virtuális valóság között
- A tanult mintát alkalmazva kapcsolataikban ítéleteket alkotnak
- A következő életszakaszba lépve a gyerekek képesek gondolataik, érzelmeik kifejezésére, a verbális és nem verbális kommunikációra

II. 4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát.

Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.

A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

Az óvodai ének zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének a felnőtt minta spontán utánzásával.

Programunk alapvető elve, hogy a zenei anyag, a zenei feladatok megvalósítása kapcsolódik az évszakok változásaihoz, az évente visszatérő naptári ünnepekhez, jeles napokhoz, népszokásokhoz, s az ezekhez kapcsolódó tevékenységekhez.

Cél:

A zenei képességek fejlesztése, s hogy a gyermek zenét értő és szerető, egészséges lelkű, kulturált, boldog legyen.

Az élményekből fakadó, érzelmeken alapuló éneklés, mozgás, zenélés, zenehallgatásra való igény megalapozása, a zenei anyanyelv kialakulásának elősegítése.

A fejlesztések tartalma:

- A zenei nevelés alapvető feltételeit tudatosan, tervszerűen szervezzük meg életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételével (felzárkóztatás, tehetséggondozás)
- Már az óvodába lépéstől tudatosan hívjuk segítségül az ölbe vevős, cirógatós népi játékokat, altatókat, ringatókat, mondókákat
- Felkeltjük a kisgyermek zenei érdeklődését, formáljuk zenei ízlését, esztétikai fogékonyságukat, gazdagítjuk érzelmvilágukat
- Az óvodapedagógus modell a tiszta éneklésével, megfelelő tempóválasztásával, hangerejével, hangszínével, a zenei képességek fejlesztéséhez
- Erősítjük a közös éneklés örömét, közösség formáló szerepét
- Biztosítjuk, hogy nyugodt légkörben a gyerekek bátran kifejezésre juttathassák gondolataikat az érzelmi indítékból fakadó énekléssel, körjátékkal, táncolással
- Az ünnepvárás és készülődés hangulati előkészítését segítjük alkalomhoz illő dalokkal, énekekkel, zenéléssel, zenehallgatással, lehetőséget biztosítunk az élő zene hallgatására
- A zenei anyag kiválasztásakor ügyelünk arra, hogy az énekes játékok, mondókák, zenei feladatok, dalok tartalma a gyerekek élményeivel,

tapasztalataival, ismereteivel összhangban legyenek, megfeleljenek az adott gyermekcsoport életkori és egyéni sajátosságainak

- A zenei nevelés feladatainak megvalósítását lehetőség szerint a szabadban is tervezzük és szervezzük
- Ügyelünk a népi és műdalok helyes arányainak megválasztására
- A mindennapokban átélt élmények, érzelmek kifejeződnek az egyéni improvizációkban és a közös éneklésben, mozgásban. A zenei nevelés fejlesztési feladatainak megvalósítása összefonódik a külső világ hangjaival, ritmusával, csendjével, s tudatosan kihasználjuk ezek lehetőségeit
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is
- A Pipitér 2. Telephelyen elsősorban a néphagyomány gazdag gyermekjátékaiból és népdalkincséből válogatunk, melyek hagyományos mozgáskultúrájukkal az összetartozás, társas érzés örömét is kifejezik

A fejlesztések megvalósulásának jellemzői:

- A gyerekek szeretnek énekelni, játszani, szívesen hallgatnak zenét
- Kialakul a zenei kultúra, népi kultúra iránti fogékonyság
- Kialakul a gyermekekben a közös éneklés igénye, zenei utasítások végrehajtása, egyszerű és játékos mozgások, tánclépések egyöntetű esztétikus végzése, zenei és zörej hangok biztos ismerete, utánzása, hangadást kísérő mozdulatok, mozdulatsor megfigyelése, pontos visszaadása, mozgás-improvizáció zenére
- A gyerekeket képességeik fejlettsége alkalmassá teszi a következő életszakasz elvárásainak teljesítésére (hallás, ritmusérzék, emlékezet, figyelem, zenei alkotóképesség, mozgáskultúra)

II. 5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka az ábrázolás különböző fajtái, a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekszünk a gyermeki alkotások rendezvényeken való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Ünnepekre, jeles napokra készülődés alkalmával sajátos környezetben a kisgyermek életkorának megfelelően megismertetjük őket a népi mesterségekkel: agyagozás, mézeskalács sütés, gyöngyfűzés stb.

A gyerekeknek nagy élmény látni a játékok, eszközök születését, felhasználását, így érzelmileg erősen kötődnek hozzájuk. A közös alkotótevékenység során erősödik kötődésük társaik és az együtt tevékenykedő felnőtt iránt, fejlődnek társas kapcsolataik.

Az ünnepi készülődéshez az óvoda bevonja a szülőket is, a gyermekekkel közösen a családi munkadélutánokon az aktuális tevékenységek közös megszervezésére.

Cél:

A rajzolás, mintázás, kézi munka tevékenységek az óvodapedagógus által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítsék a képi – plasztikai kifejezőképesség, komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességek alakulását. Ezen kívül a gyermeki kreativitás, élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyerekek tér – forma és szín képzeleteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Az alkotás örömét átélő gyermek számára a tevékenység fontosabb, mint azok eredménye, mely során erősödik önbizalma, kialakul önértékelése.

Fejlesztések tartalma:

- Az óvodapedagógus az ábrázoló, mintázó, kézimunka tevékenységekre az egész nap folyamán változatos eszközöket, lehetőségeket biztosít

- Maga a tevékenység - s ennek öröme - a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására
- Az óvodapedagógus megismerteti a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás és kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival
- Az óvodai technikák mellett megismertetjük és használjuk a népi kismesterségeket őrző technikákat, ezáltal formálódnak a gyermek vizuális alkotáshoz, befogadáshoz szükséges készségei
- Az óvodapedagógus figyelembe veszi a gyerekek eltérő képességeit (felzárkóztatás, tehetséggondozás), s személyre szabottan biztosítja a fejlesztés lehetőségeit. Segíti a kezdeményező, kreatív megvalósítás érvényre jutását
- A séták, kirándulások során gyűjtött kincseket felhasználjuk a képi és térbeli alkotások díszítéséhez
- A séták, kirándulások, a szabadban végzett tevékenységek hozzájárulnak a nagyobb terek bemozgásával a téri tájékozódás fejlődéséhez, a síkban történő megjelenítéshez (emberábrázolás, térképkészítés)

A fejlesztések megvalósulásának jellemzői:

- A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka a gyerekeknél pozitívan hat az érzelmi nevelésre, támogatja a gyerekek szocializációját, mozgósítja a gyermek egész személyiségét, aki a felnőttek példája nyomán sokkal nyitottabb, érdeklődőbb lesz, „kutatási vágy” jellemzi a természet kincsei után
- A gyerekek az egyes technikákat, azok eszközeit biztonsággal, helyesen használják
- A gyerekek önálló alkotásra képesek
- Kialakul a változatos technikákban való jártasság, sokrétű anyagismeret, természetes anyagok változatos módon való felhasználása, differenciálódott téri észlelés, téri tájékozódás, elemi térviszonylatok megjelenítése, biztos ceruzafogás, változatos színhasználat és formaábrázolás, önálló és csoportos alkotás igénye

II. 6. Mozgás

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Az óvodáskor a természetes hely, helyzetváltóztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket:

- sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása
- A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazásai kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő, és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakításában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait
- A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás fejlődésére
- Az óvodapedagógusok feladatai, hogy biztosítják a csoportszobában és a szabadban a rendszeres – mindennapos - és kellemes légkörben végzett mozgást, amely idővel a gyermekek igényévé válhat. Feladatuk a gyermekek edzése, mozgásszintjük tudatos fejlesztése úgy, mint motoros képességek, testséma, nagy- és finommozgások, szem/ kéz/láb koordináció, egyensúlyérzék. Mindehhez biztosítják a megfelelő időt, helyet, eszközt és szervezeti formát. A mozgásfejlesztés, mozgásos játék tervezésénél figyelembe veszik a csoport összetételét, életkori sajátosságát, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét. A mozgásfejlesztés során is megteremtik az anyanyelvi-, kommunikációs-fejlesztés lehetőségeit. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására

II. 7. A munka jellegű tevékenységek megvalósulása

Amikor a munka jellegű feladatok elvégzése örömteli, sikert hozó tevékenység, akkor a gyermekek a saját személyükkel kapcsolatos feladatok elvégzésétől fokozatosan eljutnak addig, hogy a közösségért is szívesen vállalnak feladatot.

Ahogy a tevékenységük egyre önállóbbá válik:

- önkiszolgálás
- segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek
- csoporttársakkal együtt, értük, majd önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízatások teljesítése
- naposi munka
- reszort feladatok (állat-, növény-, környezetgondozás)
- egyéb megbízások során, úgy a gyermekek egyre magasabb fokú együttműködésre képesek

Természetes módon fejlődik magatartásuk, társas kapcsolatuk. Kibontakoznak acsoportra jellemző erkölcsi szabályok, normák, ezért a munkára nevelés és a szocializáció egymástól nem elválasztható módon egymásra hatva valósul meg a nevelés teljes folyamatában.

Célunk elérésénél figyelünk rá, hogy túlterhelés nélkül minden gyermeknek legyen valamilyen feladata, hisz ezáltal is éreztetni kívánjuk, hogy fontos tagja közösségünknek. Munkavégzés közben sok lehetőség adódik a beszélgetésre, munkafolyamatok, eszközök megnevezésére, amiktől fejlődik szókincsük, fogalmi gondolkodásuk. Örömmel, szívesen végzett aktív tevékenység legyen számukra.

Alkalmi megbízások közben, természetes élethelyzetben fejlődik kommunikációs készségük, gyakorolják az illemszabályokat. Munkavégzés közben környezetükről, saját magukról sokoldalú, speciális ismereteket szereznek, fejlődik a munkavégzéshez szükséges attitűd és képességek, készségek, tulajdonságok, mint kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának a lehetősége. Miközben tapasztalatokat gyűjtenek, fejlődik érzékelésük, gondolkodásuk, ügyesedik a mozgásuk, így a munkafeladatok végzése segíti fejlődésüket. Ez a fejlődés azonban csak az örömteli, szívesen végzett feladatok során lesz teljes.

Közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze, saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

Az óvodapedagógus részéről a gyermeki munka tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

II. 8. A tevékenységben megvalósuló tanulás

- Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg
- Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógusaink a gyermekek előzetes élményeire és tapasztalataira építve támogató környezet megteremtésével a gyermekek ismereteit bővíti, rendszerezi
- A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése
- Egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása, a gyermekek önállóságának, kitartásának, figyelmének, feladattudatának fejlesztése
- A tanulás lehetséges formái az óvodában:
 - az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása
 - a spontán játékos tapasztalatszerzés
 - a játékos, cselekvéses tanulás
 - a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
 - az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
 - a gyakorlati problémamegoldás
- Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását

III. 1. Esélyegyenlőség

Cél:

Az esélyegyenlőség biztosítása, melynek elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása intézményünkben, amelyek csökkentik a gyerekek meglévő hátrányait, javítják iskolai sikerességüket, megcélozva a társadalmi beilleszkedésüket.

Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos pedagógiai feladatok, tevékenységek:

- esélyegyenlőség elősegítése
- szegregáció és szelekció kiszűrése
- a közoktatási szolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása
- minőségi oktatáshoz vezető feltételek, módszerek alakítása
- SNI és HHH tanulók esélyegyenlőségének biztosítása
- diszkrimináció minden fajtájának megszüntetése
- oktatási és társadalmi integráció támogatása, együttműködésre nevelés
- a tehetséges gyerekek kompetencia alapú fejlesztésének biztosítása

Az esélyegyenlőségi program általános céljai a halmozottan hátrányos helyzetű és roma gyermekek nevelési szegregációjának csökkentése, az SNI-s, és a tehetséges gyerekek fejlődésének biztosítása.

Az SNI-s és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek sikeres neveléséhez elsősorban a haladási ütem lassítását, a differenciált bánásmódot tekintjük kiindulópontnak.

Óvodánk nagy gondot fordít a beilleszkedési nehézségek, a tanulási zavarok kezelésére. A fejlesztés irányát óvodánk fejlesztőpedagógusa határozza meg a csoport óvónőivel együtt. A felzárkóztatás egyéni, vagy kiscsoportos formában történik.

Az óvodapedagógusok feladatai:

- Korai felismerés, együttműködés az óvodai jelzőrendszerrel
- A tapasztaltakról, veszélyeztetettségéről, hátrányos helyzetről jelzés és javaslattétel az óvodavezető, a gyermekvédelmi felelős, és a fejlesztő munkaközösség felé
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek, a sajátos nevelési igényű gyerekek, és a tehetséges gyerekek esélyegyenlőségének biztosítása, differenciált egyéni bánásmód, fokozott segítségadás, odafordulás
- Különös odafigyelés, kapcsolattartás az érintett családokkal
- Nevelési feladat fontos részeként a dokumentációkban (nevelési terv, egyéni fejlődést nyomon követő lapok) tükröződjön e gyermekekre való odafigyelés, fejlesztés, segítség, egyéni differenciált bánásmód, felzárkóztatás
- Tájékoztatás a szülők felé a pedagógusok jogairól, kötelességeiről, a segítségadás lehetséges módjáról
- A gyermek szocializációjának elősegítése, erősítése a csoportban
- Iskolaválasztásnál segítségadás a családnak
- A pedagógus továbbképzési lehetőségek kihasználása
- A napi feladatok egyeztetése során a dajkákkal meg kell határozni a gyerekeknek nyújtott segítség módszerét, mértékét az azonos elvárások következetes betartását

III. 2. Gyermekvédelem

Elvek, célok:

- Hátrányok enyhítése, az esélyegyenlőség biztosítása minden kisgyermek számára. A családban történő prevenció, nevelés segítése. Különös odafigyelés a különleges szubkultúrához tartozó és kiemelt figyelmet igénylő gyerekekre (különleges bánásmódot igénylő gyermekek: SNI-s, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, kiemelten tehetséges gyermekek; valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek). Az akadályozott gyerekek együttes nevelése kortársaival.
- Tiszteletben tartjuk, hogy a gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, de feladatunknak tekintjük a gyermekek jogainak mindenkori érvényesítését és védelmét
- Arra törekszünk, hogy tapintatos, személyes kapcsolatot alakítsunk ki a segítséget kérő, vagy az arra rászoruló családokkal
- Elsődlegesnek tartjuk a prevenciót, mely magába foglalja az egészséges életvitel szokásainak megalapozását, a szabadidő hasznos eltöltésének megismertetését, a családokkal való szoros kapcsolat kiépítését, és a mentálhigiéné, azon belül is az érzelmi biztonság és kompetencia érzésének erősítését.

Az óvodavezető feladatai:

- Törvényben meghatározott feladatok ellátása
- Szervezi a gyermekek egészséges és biztonságos környezetben való nevelését, felügyeletét
- Gyermekvédelmi felelős megbízása és munkájának ellátásához szükséges feltételek biztosítása
- Egyszemélyi felelőse az óvodában folyó gyermekvédelmi munka koordinálásának
- Jelzőrendszer kiépítése és működtetése
- A gyermekek igazolatlan mulasztásai esetén intézkedés

Az óvodapedagógus alapvető feladatai:

- A gyermekek és környezetük megismerése
- A gyermekek fejlődését hátráltató tényezők feltárása

- Ennek kiküszöbölésére a megfelelő pedagógiai stratégia kidolgozása
- Az óvodavezető informálása
- A család életéről szerzett információk hivatali titokként való kezelése

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- A gyermekvédelmi feladatok koordinálása
- Nyilvántartás vezetése
- Környezettanulmány végzése az óvodapedagógusokkal
- Az óvodavezető informálása
- Kapcsolattartás a Napraforgó Gyermekjóléti Központ, Családsegítő Szolgálat és Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XVI. Kerületi Tagintézményével , valamint a Gyámhatósággal

A nyilvántartásba vétel szempontjai:

- elhanyagoló nevelés
- erkölcstelen családi környezet
- italozó szülők
- bűnöző családi helyzet
- rossz lakásviszonyok
- egészségügyi okok
- anyagi okok
- megromlott családi kapcsolat

Elvárt eredmények:

- Szülők felmerülő problémáikkal bizalommal fordulnak az óvodapedagógusok felé
- Gyermekvédelmi munkánkkal egyre több családnak segítettünk a hátrányos, veszélyeztetett helyzetük enyhítésében
- Nevelési tanácsainkat megfogadják

III. 3. Integrált nevelés

Intézményünkben vállaljuk azoknak a Sajátos Nevelési Igényű (SNI) gyerekeknek az integrációját, akik a hatályos alapító okiratunkban rögzítetteknek megfelelnek. Ezen kívül feladatunk a tehetségazonosítás, szakember bevonásával a kiemelt képességű gyermekek támogatása, segítése. A SNI gyermekeknél befogadás előtt szükséges az illetékes szakértői bizottság vagy szakszolgálati vélemény beszerzése (beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek esetén), mely szerint javasolják az integrált nevelést. A befogadó gyermekcsoportot a szülőkkel együtt felkészítjük az új gyermek érkezésére. Az integrációt az egész nevelőtestület vállalja, biztosítva a nem pedagógusdolgozók részéről is a nyugodt érzelmi támaszt nyújtó légkör megteremtését.

Célunk:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése a többi óvodással együtt, a programban meghatározott elvek és célok szerint, biztosítva részükre a speciális fejlesztés lehetőségét (egyéni fejlesztési terv)
- Pozitív szemlélettel próbáljuk elősegíteni azoknak a kiemelkedő képességeknek a feltárását, további megerősítését, melyek kibontakoztatása a fejlődés, érés során tehetséggé alakulhatnak
- Az SNI és BTM nehézséggel küzdő gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl, fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg, az elvárások igazodjanak fejlődésük lehetséges üteméhez és a rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai az intézmény programjainak tartalmi elemeivé váljanak

Feladataink:

- Az SNI és BTM nehézséggel küzdő gyermekek jogainak biztosítása, miszerint állapotának megfelelő gyógypedagógiai ellátásban részesüljön
- Annak figyelembe vétele, hogy az óvodai nevelés kiegészítője a családi nevelésnek. Minden csoportunk törekszik a különbözőséget elfogadó környezet kialakítására, elsődlegesen kihasználva a nevelői modellnyújtást, szülők és gyermekek számára

- Minden gyermek egyenjogú tagja a közösségnek, törekszünk arra, hogy erősödjön a társas kapcsolatok igénye, együttműködés és alkalmazkodás alakuljon ki közöttük. Az egész napos tevékenység szolgálja a különleges gondozási igény kielégítését is csoportos, kiscsoportos, és egyéni formában
- A nem, vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével a kompenzációs lehetőségek bővítése
- Annak figyelembe vétele, hogy a testi fogyatékos gyermekeknél megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és szocializáció
- A testi fogyatékos gyermekek óvodai nevelése során kiemelt feladat a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, és ezek segítségével a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése
- A testi fogyatékos gyermekek esetében az óvodában biztosítani kell – a gyermek állapotához, lehetőségeihez igazítottan, a megfelelő mozgás-és életteret mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét
- Az érzékszervi fogyatékos gyermekeknél kiemelt szerepet kell, hogy kapjon a játék, ami tág lehetőséget ad az ép érzékszervek gyakoroltatásával a hallás, tapintás, szaglás, ízérzékelés, mozgás-ritmus, tájékozódási képesség fejlesztésére
- A gyermeki képességek kibontakoztatása, a tanulás iránti érdeklődés felkeltése
- Az óvodai fejlesztést minden esetben egyéni fejlesztési terv alapján végezzük, melynek alapja a szakvéleményben megfogalmazott diagnózis, fejlesztési területek, feladatok.
- Az egyéni fejlesztési tervet az óvodapedagógus készíti el a gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, logopédus segítségével. Évente kétszer fogadó óra keretében erről tájékoztatja a szülőt
- Biztosítjuk a csoporton kívüli fejlesztés lehetőségét az óvoda logopédusa, fejlesztőpedagógusa, az utazó gyógypedagógusi hálózat segítségével
- Folyamatos konzultáció a külső speciális szakemberekkel
- Előírás szerinti gyakorisággal kontrollvizsgálat kérése a megfelelő szakbizottságtól

Integrálás feltételei:

- Az illetékes szakértői bizottság véleménye alapján óvodai nevelésben részt vehetnek

- Társak között nevelhetőek, önmagukra illetve társaikra nem jelentenek veszélyt
- Közös tevékenységbe részben vagy teljesen bevonhatóak
- Szükségleteiket képesek jelezni a társak és az óvodapedagógus felé
- Elemi szinten, óvodapedagógusi segítséggel el tudják látni magukat
- Kommunikációs kapcsolatot tudnak teremteni az óvodapedagógusokkal, társaikkal, illetve kontaktust lehet teremteni velük

A feladatok megvalósulásának jellemzői:

- Az iskolaérettség elérése minden gyermeknél egyénre szabott, előre nem tervezhető, a fejlődés ütemétől függ. Az iskolába lépés minden SNI gyermek esetében az illetékes Szakértői Bizottság véleménye alapján történik
- A szülők megfelelő tájékoztatást kapnak a szülők és pedagógusok jogairól, kötelezettségeiről, melyet aláírással igazolnak
- Kialakul az őszinte, bizalmas kapcsolattartás a szülővel
- A gyerekek számára biztosított az esélyegyenlőség, és a felzárkóztatás

IV. Az óvodai élet megszervezésének elvei

IV. 1. Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

Nevelőtestületünk szakmailag jól képzett, humánus, empátiával bíró, megújulásra képes és kész óvodapedagógusokból áll, akiknek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenlétük a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógusok elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekek számára. Munkánkat pszichológus, logopédusok, fejlesztőpedagógus, utazó gyógypedagógusok segítik.

Az óvodapedagógusok tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkája hozzájárul az óvodai nevelésünk eredményességéhez.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli. A migráns gyermekeket is nevelő csoportban a dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

IV. 2. Tárgyi feltételek

IV. 2. 1. Eszköz és felszerelés jegyzék

Célunk az egészséges, harmonikus környezeti feltételek folyamatos biztosítása a célszerűség figyelembevételével.

Feladat:

Az óvodánk rendelkezik a Pedagógiai Program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon rendeztük be, hogy az a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálja. Megfelel a gyermekek változó testméretének, biztosítja egészségük megőrzését, fejlődését. Lehetővé teszi mozgás- és játékigényük kielégítését.

A gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, természetes anyagokkal igyekszünk körülvenni. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel helyezzük el. Az óvoda egyidejűleg biztosítja a megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, és lehetőséget teremt a szülők fogadására.

IV. 3. Az óvodai élet megszervezése

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző dokumentumok szolgálják. (Csoportnapló, Fejlődést nyomon követő táblázat). Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott Pedagógiai Program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

IV.3.1. Dokumentáció és ehhez kapcsolódó óvónői feladatok

Cél:

Átlátható dokumentálással, a gyerekek, a csoport fejlődési szintjét nyomon követő dokumentációval elősegítjük Pedagógiai Programunk céljainak, feladatainak megvalósulását.

Az óvodapedagógusok feladatai:

- Az óvoda működését meghatározó központi és fenntartói dokumentumok ismerete
- A különböző pedagógiai folyamatok, a gyermekek fejlődésének dokumentálása, a gyerekek adatainak előírásszerű vezetése
- A folyamatos fejlődés igényeként jelentkező módosítás a fejlesztési tervekben (SNI, BTM gyermekek)
- A csoport, a gyerekek fejlődési folyamatát, feladatait tükröző dokumentációk tartalma feleljen meg az egyes belső szabályzatok előírásainak
- A felvételi és mulasztási napló oly módon történő vezetése és tárolása, hogy az adatvédelmi, a személyiségi jogok ne csorbuljanak, feleljenek meg a mindenkori törvényességi előírásoknak
- A titoktartási kötelezettség betartása, betartatása
- A szülői nyilatkozatokban foglaltak betartása, betartatása
- A gyermekeink fejlődését folyamatosan nyomon követjük és szükség esetén a további fejlesztő - nevelőmunkánkat szakemberek (fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, logopédus) bevonásával végezzük és dokumentáljuk

A gyermekek és környezetük sokoldalú megismerése

Ahhoz, hogy a programban leírtaknak megfeleljünk, először a gyermekeket és környezetüket, szociális hátterüket kell megismernünk.

Ehhez nyújthat segítséget a szülők által óvodai jelentkezéskor kitöltött részletes anamnézis lap, a befogadás első három napja, a szülőkkel történő megbeszélések, egyeztetések, szükség esetén családlátogatások, fogadó órák.

A migráns és nemzetiségi gyermekek kultúrájának ápolása érdekében ismereteink bővítését szem előtt tartjuk. Fontos feladatunk a gyermekek felé a személyes példamutatás ezeknek a gyermekeknek elfogadására, befogadására. A gyermekek aktuális fejlettségi szintjének megállapítását a játék, és a mindennapi tevékenységek megfigyelésével, egyéni beszélgetésekkel, foglalkozásokkal és mérésekkel (évente kétszer) végezzük.

A gyermekek fejlődésében történt változásokat folyamatosan szem előtt tartjuk, a további nevelési feladatainknál és a tervezésnél figyelembe vesszük.

A feladatok megvalósulásának jellemzői:

- A családok adatait az előírásnak megfelelően rögzítjük
- A gyermekcsoportok életével kapcsolatos feladatok, események dokumentáltak
- A gyerekek fejlődése és fejlesztése (SNI és BTM gyermekek) írásos formában nyomon követhető
- A titoktartási kötelezettséget az óvoda teljes munkatársi köre betartja

IV. 3. 2. A gyermek egyéni képességeinek mérése, nyomon követése

Az óvodánkban folyó pedagógiai munkánk tervezése, elemzése, három éves kortól a gyerekek megfigyelése, az egyénre szabott nevelési és fejlesztési eljárások, folyamatos és tudatos írásbeli munkát igényelnek. Az ilyen tervezés segíti a folyamatok célirányos, célszerű egymásra épülését. A gyermekcsoportok nevelési terve nem megmásíthatatlan, hanem a gyermekek fejlődési üteméhez, a spontán helyzetekhez, az aktuális feladatokhoz igazodik. Az óvónők egyik kiemelt feladata, hogy az egyéni képességfejlesztés minden területen érvényesüljön.

A mérések a következőkre irányulnak:

- a gyermek testi fejlettsége
- mozgásfejlettség
- finommotoros koordináció
- szociális fejlettség
- érzelmi, akarati képesség
- értelmi képességek
- nyelvi, kommunikációs képességek

Mérési időpontok: december és május

A mérések eredményeit felhasználva a csoportos óvodapedagógusok mindkét félévben értékelő lapot készítenek a gyermek aktuális fejlettségéről. A tájékoztatás az értékelésről a 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény alapján készül. A szülőknek lehetőséget nyújtunk az értékelő lap fogadó órán történő további megbeszélésére, melynek tudomásul vételét aláírásukkal nyugtázzák.

IV. 3. 3. Napirend és hetirend

A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek, valamint a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5 – 35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeres ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.

Óvodai csoportok napirendjét és heti rendjét a csoportvezető óvodapedagógus páros alakítja ki a szorgalmi időszak (szeptember 1 – augusztus 31.) idejére.

Óvodánkban a dajkák munkájukat úgy szervezik, hogy az igazodjon a gyermekek helyes napirendjéhez. Tevékenységek előtt az óvodapedagógussal egyeztetve előkészíti a szükséges eszközöket, szükség szerint részt vesz a csoport átrendezésében.

A napirend és a hetirend kialakításának szempontjai

- A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét
- Óvodai életünk egész időtartamára lehetőséget biztosítunk az örömteli, közös elmélyült tevékenységekre
- Gyermekek egyéni és életkori jellemzőinek, szükségleteinek, fejlettségének figyelembevétele: elegendő idő, megfelelő körülmények biztosítása a testi szükségletek kielégítésére
- Az étkezések naponta azonos intervallumának, a szükséges emésztési idő megtartásának biztosítása
- A körülményekhez képest zavartalan pihenés feltételeinek megteremtése
- Azonos léttérben lévő csoportok tevékenységrendszerének összehangolása
- Elegendő idő biztosítása a különböző tevékenységekhez
- A szabad levegőn tartózkodás során az évszak, időjárás és a környezeti hatások figyelembevétele

V. Kapcsolatrendszer

Óvodánk társadalomban elfoglalt helye szerint kapcsolatban van különböző szervezetekkel, intézményekkel. A legfontosabb és legszorosabb kapcsolatunk az óvodába járó gyermekek családjával van.

V. 1. Család – óvoda kapcsolata

Gyermekeink elsősorban a családban nevelkednek. Óvodánk folytatja és kiegészíti a megkezdett nevelési folyamatot. Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek feltétele a családdal való szoros együttműködés.

Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól, a különböző rendezvényekig magukba foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, vagy a család teremt meg. Az óvodapedagógusok figyelembe veszik a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesítik a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Az együttműködés, az egyenrangú nevelőtársi viszony, jó partnerkapcsolat kialakítása fontos feladatunk. A szülői választmány véleményét kérjük minden az óvodát érintő kérdésben a törvényben előírt jogosítványoknak megfelelően.

A nemzetiségi szülők felé segítségkérés, az óvónők ismereteinek bővítésére. Segítségnyújtás ezeknek a szülőknek a beilleszkedéshez, az óvoda szokásainak, hagyományainak bemutatása, megismerése.

Kapcsolattartásunk főbb formái már kialakultak és működnek az óvodában:

- Beiratkozás - első személyes kapcsolat
- Családlátogatás - a gyermekek környezetének, a család nevelési szokásainak megismerése – szülői igény szerint
- Anyás befogadás - gyermekek beilleszkedésének megkönnyítése a szülők bizalmának elnyerése, hogy biztonságos, nyugodt környezetben, gondoskodó felnőttekre bízva gyermekét
- Napi kapcsolattartás: óvodánk nyitottságából adódóan a szülőt folyamatosan tájékoztatjuk gyermekével történt eseményekről, fejlődéséről. Az óvónő is információt kap a családban történt fontosabb eseményekről

- Fogadó órák - komolyabb, négy szemközti találkozást igénylő problémák megbeszélése, melyet bármikor kezdeményezhet a szülő is és az óvónő is. Ezeken a megbeszéléseken elhangzottak bizalmas jellegűek
- Szülői értekezletek: az óvodát, a csoportot, a gyermekeket, a szülőket érintő legfontosabb témákat, feladatokat, programokat, problémákat beszéljük meg. Óvónőink feladata, hogy a szülők véleményét meghallgassák, javaslataikat figyelembe vegyék
- Közös programok, ünnepek, évzárók: lehetőséget teremtünk a család és az óvoda közti kapcsolat elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének még jobb megismerésére, nevelési elvek közelítésére. A közös programok nemcsak az ünnepeket tartalmazzák, hanem a szülőkkel együtt szervezett sportprogramokat, kulturális eseményeket, az ezekre való felkészülést
- Anyák napja a gyermekek fejlettségi szintjét figyelembe véve közös ünnepség keretében
- Sportrendezvények - játékos családi sportverseny (csoportok, szülők igényei szerint)
- A munkadélutánok - közös együttjátzás, játékkészítés (csoportosan és óvodai szinten)

Nevelésünk akkor képes csak céljait elérni, ha a családdal együtt kölcsönös bizalommal és tisztelettel nevel, és segíti a szülőket abban, hogy már az óvodában jól megalapozott fejlesztési eljárásokat a családi ház átvegye, folytassa

V. 2. Kapcsolatok egyéb intézményekkel

Óvodánk kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt, az óvodai élet során, s az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermekek életében. Kapcsolattartásunk formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez. Kapcsolataink kialakításában intézményünk nyitott és kezdeményező.

- Kapcsolattartás a fenntartóval: Budapest XVI. Kerületi Önkormányzata a Köznevelési törvényben meghatározottak szerint biztosítja feltételeinket
- A Gazdasági Szervezettel való kapcsolat során törekszünk arra, hogy az információáramlás zavartalan legyen

Kapcsolattartás más intézményekkel:

- Bölcsőde: hasznos információkat kaphatunk a gyermekek óvodáskor előtti fejlődéséről
- Iskola: kapcsolatunk kialakításában, fenntartásában óvodánk nyitott és kezdeményező, az óvónők rendszeresen látogatják a közelben működő iskolákat. Beiratkozások alkalmával rendszeresen tájékoztatást kapunk az iskolák működéséről

Kapcsolatok szakmai - és szakszolgálati intézményekkel:

- Fővárosi Pedagógiai Intézet: továbbképzések, tanfolyamok biztosításával lehetőséget nyújtanak óvónőinknek szakmai tudásuk bővítésére, fejlesztésére, nevelőmunkánk színvonalának emelésére
- Napraforgó Család- és Gyermejkölési Központ, a gyermekeink neveléséhez, fejlődéséhez nagymértékben hozzájárul. Szükség esetén gyermekvédelmi felelősön keresztül családgondozó igénybevétele. Kapcsolattartás az óvodai szociális segítővel
- Védőnők: gyermekeink fejlődését, egészségük védelmét és megőrzését nagymértékben elősegítik
- Speciális Szakértői Bizottságok és Göllész Viktor Óvoda, Általános Iskola, Előkészítő Szakiskola és EGYMI: az alapító okiratban foglalt SNI-s gyermekek vizsgálatában, integrálásában, fejlesztésében nyújtanak támaszt

Kapcsolattartás közművelődési intézményekkel: nevelési feladataink sokoldalú, színes megvalósítását segítik a közművelődési intézmények rendezvényeinek látogatása a gyermekek életkori sajátosságainak és programunk alapelveinek figyelembe vételével.

- múzeumok
- bábszínház
- Állatkert
- Pilisi Természetvédelmi Egylet (Madarász ovi)
- Kapcsolattartás az étkeztetési vállalattal

VI. Szolgáltatásaink

Cél:

Segítse a harmonikus fejlődést, kapcsolódjon általános és speciális feladatainkhoz, a sokoldalú személyiségfejlődéshez, ezzel segítve a nevelési programunk megvalósítását.

Feladat:

A szervező minden alkalommal vegye figyelembe a gyerekek életkori, egyéni sajátosságait, pillanatnyi érzelmi állapotát.

VI. 1. Fenntartó által finanszírozott szolgáltatások

- Logopédiai foglalkozások
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztő pedagógiai ellátása, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek egészségügyi, pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkoztatása
- Nevelésünk fejlesztési feladatainak meghatározását elősegítő programok: kirándulások, szülői fórumok - szakmai előadások

VI. 2. Önköltséges szolgáltatások

Évente felülvizsgálva, szülői igényekhez igazítottan, a nevelőtestület szakmai véleménye alapján.

Ezeket a foglalkozásokat délután 16 óra után tartjuk. A foglalkozások önkéntes alapon szerveződnek.

VI. 3. Költségtérítés nélküli foglalkozás:

Hittan

VII. A fejlődés jellemzői az óvodás kor végére

A gyermekek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az alap kultúrtechnikák elsajátításához szükséges képességek olyan szintjét, hogy óvodásból iskolássá érik, a további nevelői eljárásokban megállják helyüket. Ezeknek a képességeknek testi, lelki és szociális kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán fontos.

- A **testileg** egészségesen fejlődő gyermekek hatéves kor körül eljutnak az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányaik, megkezdődik a fogváltás. Testük arányosan fejlett, teherbíró. Mozgásuk összerendezettebb, harmonikusabb. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Könnyed eszközkezeléssel, jó egyensúlyérzéssel, keresztcsatornák jó működésével, kialakult testsémával rendelkeznek. Mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségleteik kielégítését szándékosan irányítani képesek
- A **lelkileg** egészségesen fejlődő gyermekek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésükkel készen állnak az új nevelési eljárások befogadására
- A tanuláshoz szükséges képességeik folyamatosan fejlődnek. Érzékelésük, észlelésük tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciálásnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek. A lelkileg egészségesen fejlődő gyermekek: eljutnak a pontos, valóság-hű észleléshez, mellyel ismereteik megalapozottak lesznek. Képesek lesznek a figyelem összpontosítására, a problémamegoldó kreatív gondolkodásra. Megismerkednek az elemi ok-okozati összefüggésekkel. Kialakulnak azok a jártasságaik, készségeik, képességeik, melyek révén az érzelmileg motivált cselekvés gondolkodási szintjéről eljutnak a fogalmi gondolkodásig
- Sajátos nevelésű igényű gyermekek esetében, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el az iskolaérettség

- Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben

Az egészségesen fejlődő gyermek:

Óvodáskor végére a gyermekek széleskörű ismeretekkel rendelkeznek az őket körülvevő világról, el tudják helyezni magukat az időben, és a társadalmi környezetben. Ismerik személyi adataikat, lakhelyüket, az évszakok, napszakok, napok váltakozását.

- Érthetően, folyamatosan kommunikálnak, beszélnek, gondolataikat, érzelmeiket mások számára érthető formában, életkornak megfelelő tempóban és hangsúllyal tudják kifejezni: minden szófajtát használnak, különböző mondszerkezeteket, mondatfajtákat alkotnak, tisztán ejtik a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek), végig tudják hallgatni és megértik mások beszédét
- Spontán elvégzik az elemi gondolkodási műveleteket
- Rutinosak lesznek a problémák megfelelő megoldásában
- Ismereteik rendszerré szerveződnek
- Figyelmük tartós
- Szociálisan éretté válnak a további nevelői eljárások befogadására, képesek az együttműködésre, kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaikkal
- Egyre több szabályhoz tudnak alkalmazkodni
- Kialakul a feladattudatuk

Nyilvánosságra hozatal

Az óvoda Pedagógiai Programját a törvényben előírt módon megjelentetjük az óvoda honlapján, valamint megtekinthető a Székhely Óvodában a galérián, a Pipitér Telephelyeken pedig a faliújságokra kihelyezett nyomtatott formátumban.

Intézményünkben a módosított Pedagógiai Programot 2020. szeptember 1-től vezetjük be, mely mindaddig érvényes, amíg a lenti tényezők nem kényszerítenek bennünket módosításra.

- Jogszabály változás esetén
- Ha a Fenntartó nevelési-oktatási koncepciója megváltozik
- A nevelőtestület vagy a Szülői Szervezet 51%-a a program módosítását kéri
- A személyi feltételek jelentős mértékben megváltoznak

Előírások a programmódosítás előterjesztésére:

Írásbeli előterjesztés az óvodavezetőnek, nevelőtestületnek.

A Pedagógiai Program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

Legitimációs záradék

A Pedagógiai Programot véleményezte:

Szülői szervezet nevében:

Ponyokai Andrea

Ponyokai Andrea

A Pedagógiai Programot elfogadta:

A Nevelőtestület: 2020. augusztus 31-én.

Az erről szóló határozat mellékelve.

A Pedagógiai Programot jóváhagyta:

2020. augusztus 31-én.

Schrott Ildikó

Schrott Ildikó
intézményvezető

JEGYZŐKÖNYV

Amely készül 2020. augusztus 31-én 11⁰⁰-kor a Mátyásföldi Fecskefészek Óvoda (1165 Budapest, Baross G. u. 32-36.) óvónői értekezletén.

Jelen vannak: Schrott Ildikó intézményvezető
16 fő óvodapedagógus

Tárgy: Az óvoda módosított Pedagógiai Programjának elfogadása.

Schrott Ildikó kéri a testületet, hogy miután megismerték az óvoda módosított Pedagógiai Programját, szavazzanak annak elfogadásáról.

Nevelőtestületi határozat

1/2020/2 (08.31.) NT. Határozat

Felelős: Schrott Ildikó intézményvezető

Szavazás módja: nyílt szavazás kézfeltartással, szavazásra jogosultak száma 17 fő

Szavazás: 17 igen, egyhangú

A nevelőtestület az óvoda módosított Pedagógiai Programját elfogadja.

Urbánné Kónya Terézia
jegyzőkönyvvezető

Schrott Ildikó
intézményvezető

Jelenléti ív
2020. augusztus 31.

1. Polgár Zuzsanna

2. Székely Tibor

3. Tóth László

4. Somogyi Tíme

5. Bodnár Ágnes

6. Horváth Zsuzsanna

7. Bócsa Ágnes

8. Nagy László

9. Lengyel Zoltán

10. Tóth László

11. Nádor László

12. Tóth

13. Bócsa Zoltán

14. Horváth Zsuzsanna

15. Bócsa Tibor

16. Székely László

17. Somogyi Zoltán

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

JEGYZŐKÖNYV

Amely készül 2020. augusztus 31-én 11⁰⁰-kor a Mátyásföldi Fecskefészek Óvoda Pipitér 1 Telephely (1165 Budapest, Farkashalom u. 42-44.) óvónői értekezletén.

Jelen vannak: Székely Emese intézményvezető-helyettes
11 fő óvodapedagógus

Tárgy: Az óvoda módosított Pedagógiai Programjának elfogadása.

Székely Emese kéri a testületet, hogy miután megismerték az óvoda módosított Pedagógiai Programját, szavazzanak annak elfogadásáról.

Nevelőtestületi határozat

2/2020/2 (08.31.) NT. Határozat

Felelős: Székely Emese intézményvezető-helyettes

Szavazás módja: nyílt szavazás kézfeltartással, szavazásra jogosultak száma 12 fő

Szavazás: 12 igen, egyhangú

A nevelőtestület az óvoda módosított Pedagógiai Programját elfogadja.

Hajduné Papp Edina
jegyzőkönyvvezető

Székely Emese
intézményvezető-helyettes

Jelenléti ív
2020. augusztus 31.

1.	Balogh Sándor Al	15.
2.	Balogh Károly János	16.
3.	Bócsa	17.
4.	Kórovi Václav Ró	18.
5.	Lente Anikó	19.
6.	Papp Mihály	20.
7.	Juhász György	21.
8.	Bede	22.
9.	Nagydió Papp Edit	23.
10.	Nagydió Boglár Brigitta	24.
11.	Kovács Hajnal	25.
12.	Székely	26.
13.		27.
14.		28.

JEGYZŐKÖNYV

Amely készül 2020. augusztus 31-én 11⁰⁰-kor a Mátyásföldi Fecskefészek Óvoda Pipitér 2. Telephely (1165 Budapest, Csinszka u. 27.) óvónői értekezletén.

Jelen vannak: Sinákné Kiss Magdolna intézményvezető-helyettes
8 fő óvodapedagógus

Tárgy: Az óvoda módosított Pedagógiai Programjának elfogadása.

Sinákné Kiss Magdolna kéri a testületet, hogy miután megismerték az óvoda módosított Pedagógiai Programját, szavazzanak annak elfogadásáról.

Nevelőtestületi határozat

3/2020/2 (08.31.) NT. Határozat

Felelős: Sinákné Kiss Magdolna intézményvezető-helyettes

Szavazás módja: nyílt szavazás kézfeltartással, szavazásra jogosultak száma 9 fő

Szavazás: 9 igen, egyhangú

A nevelőtestület az óvoda módosított Pedagógiai Programját elfogadja.

Mocsonoky Zoltánné
jegyzőkönyvvezető

Sinákné Kiss Magdolna
intézményvezető-helyettes

Jelenléti ív
2020. augusztus 31.

1.	Kovács Anzso	15.
2.	Lajcsa Hediko	16.
3.	Tóthné Kovács Tímea	17.
4.	Vicsán Hedikó	18.
5.	I. Nagy Csilla	19.
6.	Sinaikné László Magdolna	20.
7.	Hug-Sz. Péter	21.
8.	Mosonohy Zoltán	22.
9.	Kapáncsné Gábor György	23.
10.		24.
11.		25.
12.		26.
13.		27.
14.		28.